

Druž. struk. v orient. drž. temelji na osnovi social. razlik. Vladajoči druž. sloj (vladar, uradništvo, duhov., vojska) Kmetje-felahi osn. del sila, najštevilj. druž. plast. Obrtniki-zruzevanje (ista stroka), nadaljevanje v družini, obrtniki spoštovani v Mezopotamiji, manj v Egiptu. Trgovci-manjši pomen kot obrt. Trgovina poteka med vsemi deželami Orienta. Sužnji: (vojaški, po rojstvu, dolžniški) so bili ožigosani. 3000 prkr nastane Egipt z združitvijo sp. (Tebe) in zg. (Memphis) (Amon-Ra). V času 2600-2400 prkr je vladala 4. dinastija-gradili piramide (Keops, Kefren, Mikerin) v Gizah. Največji vzpon 18. in 19. dinastije (2. tisprkr) Ramzes II. (gradili: Karnak, Luksor, Tebe, Abu Simbel)

L. 526 prkr so Egipt zavzeli Perzijci, nato Aleksander V. in 1.63 prkr še Rimljani. Feničani-dežela škrlata, mestne države (Tir, Biblos, Sidon) najbolj znana pomorska drž. v Sredozemlju (2.-1. tisprkr) **PISAVA** osnove so dali Sumerci in Egipčani (podobopis); Feničani so avtorji 1. glasovne pisave (22 znakov za soglasnike); prevzeli so jo Grki, dodali samoglas. - nastal je Alphabet; prevzeli so jo Rimljani - nastala latinica rusticalica. Na svetu so 4 osn. pismenke (latinica, cirilica, arabska, kitajska pisava). Slovenci uporabljamo prirejeno latinico-gajico.

Izraelci so iz dežele Ur prišli v Kanan v 2. tisprkr pod vodstvom Abrahama. Padli so v egiptovsko "suženjstvo". Od tam jih je odpeljal Mojzes; dobili so 10. božjih zapovedi - prvi prehod iz politeizma v monoteizem. Nastalo je sv. pismo (biblija). Izraelski kralji: Savel, David, Salomon. Nato Izrael razpade na: Juda + Jeruzalem in Izrael + Samarija. Ni več enotnosti. S del zavzamejo Asirci, J. del (Juda) pa zavzamejo Babilonci (babilonsko suženjstvo). Kasneje so poskušali obnoviti državo, vendar so jih dobili Rimljani (razmišljanje o odrešitvi).

Indija. Državici Harrapa in Mohendo dara. Večnadstropna gradnja. V 2. tisprkr so s severa prišli ARIJCI. Uvedli so delitev prebivalstva na 4 kaste. Brahmaizem-hinduizem; budizem; Vede (prakt)

Kitajska. mešanica sužnjelastništva in fevdalizma ► anarhija (dinastiji Šang in Čou). Proti temu nastopi Konfucij. Uvede hierarhično lestvico. Kitajski zid (2500 km)

Kreta: Mestne države (Knosos). Prebivalci-karijci. Kultura: slikarstvo, keramika, pečatniki, posode, nakit, linearna pisava A. Vdor Ahajcev, Santorin (1400)

Mikene: polisna država v pokrajini Argolidiji. Nastala na akropoli, kirklopsi zidovi, Levja vrata. Sužnjelastniški sist., linearna pisava B. Ustanavljali so kolonije. Konec: vdor Dorcev (1150)

Troja. Na griču Hisarlikon s pomembno strateško lego. Dobro kmetijsko zaledje. Imela 9 plasti. Uničili so jo Ahajci pod vodstvom Agamemnona.

Naselitev Grkov. Najpomembnejša plemena: Ahajci, Dorci, Jonci, Eolci. Najpomembnejše pokrajine: Epir, Tesalija, Beocija (Tebe), Atika (Atene) z Evbojo, Kreta, Peloponez. Naseliveno območje – Helada, sami Heleni. Družbo predstavljajo gensi, na čelu katere je fratija (bratstvo), 3 fratije se povežejo v plene (fila) ► voditelj-bazileus. Kralj se je posvetoval s svetom starešin (aeropag). Podrejena, a del oblasti, je bila ljudska skupščina (aklezijska). Razvilo se je ok. 200 polisov, na akropoli, vzpetina-citadela. Skupne stvari: jezik in pisava, olimpijski bogovi, olimpijske igre (pentatlon), Iliada, Odiseja, ljubezen do obrambe domovine

Kolonizacija (8-6. stprkr) Naseljevanje na področju Sredozemlja in Črnega morja. Zaradi prenaseljenosti, zunanji, politični spori. Želja po spoznavanju novega, po zaslužku. Najprej naselitev v J Italijo (Tarent), Sicilija (Sirakuze), J Francija (Marseille), JV obala Španije (Hartagena), Libija (Kirene), Egipt (Navkratis), SZ Afrika (Hartagina) V Sredozemlje (Asirci, Perzijci), Črno morje (Bizanc, Odesa). Upoštevanje zakonov mat. polisa, novi naseljenci navezujejo stike z zaledjem. Postopa se uveljavlja gr. kultura. Ne moremo si zamisliti razvoja Z evropske civilizacije brez grške kolonizacije! Manjši vpliv Rimljanov.